

1464. Rationalisterna påstå bestemt att den moraliska förädlingen måste taga sin början i Förnuftet; och Theologerna påstå samma afseende, då de förklarar, att kärnan eller Form Förståndets Uplysning, 2de Hjertats förbättring. Men då hjälpa språkebruket, och erfarenheten, som är grundad på Ränsla, bevisar att Hjertat är den själsförmögenhet, som förbättringen egentligen angår. Så är det äfven tydligt, att den moraliska förädlingen måste taga sin början i Hjertat. Hvarifrån det moraliska Elementet sedan sprider sig till de öfriga själsförmögenheterna.

1465. Vore det nämligen Förståndet eller Förnuftet, som bestämde viljan till handling. d. v. s. Om Förnuftet vore den herrskande principen i människan: så borde den moraliska förädlingen taga sin början i Förnuftet, och derifrån öfvergå till viljan, ifrån viljan till Hjerterat o. s. v. & sådant fall borde äfven förbättringens kraft och verk sam i Hjertat rännas.

1466. Om jager jag själsförmögenheternas inbördes förhållande vore sådant som Rationalisterna uttrycka: så borde äfven förbättringen blifva en följd af Förståndets eller Förnuftets Uplysning och viljans förädling. Förbättringen skulle då komma efter Helgelien. Sanctificatio est antecedens, et Justificatio est causa Justificationis. eller: Sanctificatio est causa Justificationis. eller: Sanctificationem voluntatis Justificat. eller, som Filosoferna uttrycka: den moraliska viljan, som är nedlagd i Förnuftet, bestämmer men riktens moraliska karaktär.

1467. Men nu går icke den moraliska förädlingen den vägen; utan den går nerifrån öfrat, nämligen ifrån Hjertat till viljan, och ifrån viljan till Förnuftet. Den rätta Uplysningen i Andeliga ting måste komma ifrån Hjertat, som är organismens Central organ, eller den herrskande principen i människan.

1468. Detta själsförmögenheternas inbördes förhållande var väl icke så alldeles klart för Reformatorernas upfattning. Emellertid hade de så mycket erfarenhet i Mäns